

ՊԻՋՁԱԹ ՔՐԻԱՏՈՍ

ԷՆ ՊԵՅՅԻՒՔ ՄԻՒՂԻԶԻ ՏԻՐ

معارف عامیه نظارت جلیله سنک ۲۰ شعبان ۱۲۱۷ و
۱۱ کانون اول ۳۱۵ قاریخی و ۳۹۹ نومرولی رخصتنامدسیله
تشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسبونر شرکتی طرفندن تسویه اولمشدر
طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

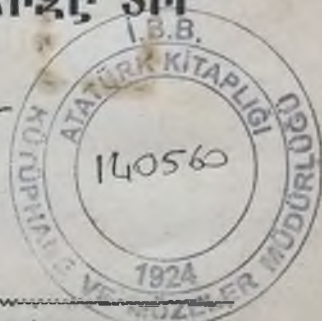
ՄԱԹՊԱՄ Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՏԱՃԵԱՆ

1899

~~Handwritten text at the top~~
Handwritten text below the title
ՊԻՉՉԱԹ ՔՐԻՍՏՈՍ 1/3 37

ԷՆ ՊԵՅԵՒԻՔ ՄԻԻՂԻՉԷ ՏԻՐ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۲۰ شعبان ۱۳۱۷ و ۱۱ کانون اول
۳۱۵ تاریخلی و ۳۹۰ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویه اولنه رق طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱՆ Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱՃԵԱՆ

1899

ՊԻԶԶԱԹ ՔՐԻՍՏՈՍ

ԷՆ ՊԵՅՅԻՒՔ ՄԻՒՂԻԶԷ ՏԻՐ

Շուրապա եէր ալթընտա պէօյիւք պիր
Ֆաղարապա տօղմուշ, վէ ապլա կիւնտիւղիւն
նուրընը կէօրմէմիշ պիր չօճուգ վար տըր,
վէ պու չօճուղը խարիճի 'ալէմին փարլաղը-
ղը, հէրարէթի վէ կիւզէլլէյինէ, վէ պուն-
լարըն ճիւմէսինին կիւնէշ վասըթասըյլէ
հուսուլէ կէլտիքլէրինէ գանտըրմագ իս-
թէրիզ: Պու չօճուղա մէնղարէ բէսմէրի
կէօթիւրէրէք, "Սէն սաքին օլտըղըն եէր ալ-
թընտա հիշ պէօյլէ շէյ կէօրմէզսին," տէյէ
պիւրիիզ: Անա կիւզէլ չիշէքլէր վէ թաթը
մէյվէլէր կէօթիւրէրէք, "Սէնին սաքին օլտը-
ղըն եէրտէ պէօյլէ շէյլէր հասըլ օլամագ,"
տէյէ պիւրիիզ: Սէպղէվաթ հասըլ էթմէքտէ
եաղմուրըն վէ գարըն նէ իշ կէօրտիւքլէրինի,
վէ կիւնէշին փէրթէվլէրինին տէնիզլէրին սաթ-
հընը պուխարա թահվիլ էթմէյինճէ եաղմուր

վէ գար օլամայաճաղընը օլ չօճուղա խապէր
 վերէ պիլիրիզ : վէ պու ճիւմլէ տէլիլէրին
 տէյերի վար տըր : Լաքին էկէր չօճուղը խա-
 րիճի 'ալէմէ չըգարաճագ վէ կիւնէշին հէրա-
 րէթինի անա հիսս էթտիրէճէք, վէ եէշիլ
 չիմէնղարլարը, վէ ընկեարէնք չիչէքլէր վէ
 մէյվէլէրլէ տօլու պաղչէլէրի անա կէօսթէրէ-
 ճէք օլսագ ասլ մուգնի' տէլիլ օ օլուր :

Պէօյլէ տէ Տինի Մէսիհինին հագիգաթընա
 տա'իր պիր տէլիլ արատըղըմըղ սըրատա,
 Յիսուսըն ինճիլէրտէ հիքեայէ օլունան միւ-
 ճիգէլէրինի գիքը էտէ պիլիրիզ. 'ասըլարճա
 ագտէմ իրատ օլունան իսպարաթը փէյլամ-
 պերանէնին անըն զաթընտա նասըլ իթմամ
 օլունտըղլարընը իրա'է էյլէյէ պիլիրիզ. վէ
 խրիսթիյանլըղըն տիւնեա իչիւն նէլէր էթմիշ
 իտիյինի կէօսթէրէ պիլիրիզ : Պունլարըն
 ճիւմլէսի տէ գուվվէթլի տէլիլէր տիր : Պու
 ճիւմլէ իլէ էֆքեարըմըղը եօգարը գալտըրըպ
 կէօղլէրիմիզի պիզլաթ Սալահ կիւնէշինէ տիք-
 մէք տահա ղիյատէ մուգնի' պիր տէլիլ օլա-
 ճագ տըր : Քրիստոս քէնտի միւ'ճիգէլէրինին
 հէր հանկըսընտան ղիյատէ 'աճիպ տիր. վէ
 քէնտի տինինին հագիգաթընըն էն գուվվէթ-
 լի տէլիլ տիր : Անըն 'էօմրիւնէ նազար
 էթտիյիմիզտէ անըն ինսանտան ա'լա պիր

զաթ իտիյինի կէօրիւրիւզ, վէ անըն հագ-
գընտա վէրէպիլէճէյիմիզ պիրիճիք մուգնի՝
իզահաթ, “Փէտէրտէն խուրուճ էտիպ տիւն-
եայա կէլտիմ, եինէ տիւնեայը թէրքլէ փէ-
տէրէ կիտիյօրմ,” (Յովհ. 16. 28) տէյիւ
պույուրտըղը քէլամտա պուլուճուր: Էվվէլա
անըն զաթընա վէ սօկրա թա՛լիմաթընա նա-
զար էտէլիմ:

Տէօրթ ինճիլլէրտէ պիզէ թագտիմ օլուն-
տըղը վէճհլէ, Գրիստոսըն քէնտիլիյինտէն մէյ-
տանա կէլմիշ օլան պիր ըիվայէթ մահսուլը
օլմատըղը, անճագ ինճիլլէրին պիզէ Գրիս-
տոսըն, քէնտի մու՛ասըրլարընըն վէ հայա-
թընտա քէնտիսինէ թապի՝ օլմուշ օլան զաթ-
լարըն Փիքըլէրինտէ մէվճուտ օլան թասվիրինի
'արզ էթտիքլէրի մա՛լիւմ տիր: Պու տէֆ՛ա իս-
պաթ էյլէմէք իսթէտիյիմիզ շէյ շու տըր քի,
Գրիստոս քէնտիսի՝ քէնտիսինէ համլ ու իս-
նատ օլունան միւ՛ճիզէլէրին հէր հանկը պի-
րինտէն տահա 'աճա՞իպ տիր:

Փէք մուսթասար իսէ տէ, ինճիլլէր պիզէ
«ինսան օլան Գրիստոս Յիսուսըն» 'աճիպ սու-
րէթտէ վազիհ օլան պիր թասվիրինի վէ հէ-
փիսի տախի 'այնի թասվիրի 'արզ էթմէքտէ
տիրլէր: Տէօրթ ինճիլլէրէ միւսթագիլէն գա-
լէմէ ալընմըշ թէ՛լիֆլէր նազարըյլէ պագըլա-

ճաղ օլուր իսէ, պու շէյին 'աճա"իպ օլտըղը կէօրիւիւր, վէ անըն անճաղ բիւլայէթ մահ սուլը օլան խայալի պիր զաթըն տէյիւ, իլլա հաղիգի պիր զաթըն թասվիրի իտիյինի թէսւ լիմ վէ ի'թիրաֆ էթմէք սուրէթիյլէ թէֆսիր ու իզահ օլունա պիլիր: Պա'ղըլարըն իտտի'ասընճա, իւք իւչ ինճիլէր՝ միւշթէրէք պիր մէնպա'տան — տահա էր.քէն դալէմէ ալընմըշ օլուպ տա զայ' օլմուշ օլան պիր ինճիլտէն — ալընմըշլար տըր: Լաքին պունըն վազիհ պիր տէլիլի եօգ տըր, վէ կէրչի Ղուկաս՝ եազմըշ օլտըղը ինճիլին իւք այէթինտէ սա"իրլէրին Քրիստոսըն հայաթընըն վազը'ալէրինի եազմըշ իտիքլէրինի պիղէ խապէր վէրիյօր իսէ տէ, ինճիլէրտէ պու կիպի պիր քիթապա տա"իր հիչ պիր իմա ու իշ'ար եօգ տըր: Լաքին ինճիլէրտէ շահիտլէրին իքի օլմասը եախօտ տէօրթ օլմասը՝ իքինճի տէրէճէտէ հա"իզ ի էհէմմիյէթ պիր շէյ տիր: Անլէրին ինճիլէրտէ 'արզ էթտիքլէրի թասվիր՝ ահէնքտար վէ մէթին պիր թասվիր տիր, վէ ինճիլէրտէն պիրինի 'ալէլ 'աճէլէ պիր միւթալա'ա պիլէ՝ 'ատի պիր ատէմ հուղուրունա պուլունմօտ տըղըմըզա պիղի իգնա՝ էտէր:

Պիր ատէմ սըֆէթիյլէ, Քրիստոս՝ փէտէրին իրատէթինէ քիւլիյէն միւթի՝ իտի իսէ տէ,

Երևնէ տէ անըն իթա'աթը զա'ափտան եախօտ
 գայտսըղըգտան նէջ"էթ էտէն պիր իթա'աթ
 տէյիլ իտի : Անըն հայաթտա պիր հէտէֆ ի
 մագսուտը վար իտի , վէ օ քէմալը ճիտտ
 ու ճէհտ իլէ իչպու հէտէֆէ եթիշմէյէ չա-
 ւըչտը : Պիզ անտէն էօյրէնիրիզ քի , էն 'ալի
 մը'եարը քէմալ՝ Պուտտավիլէրին թա'լիմ
 էթտիքլէրի կիպի , իրատէթի զա'իֆլէթմէք
 եախօտ սէօնտիւրմէք տէյիլ , անճագ անը
 Ալլահըն իրատէթի իլէ հէմահէնք գըլմագ—
 իմթիզաճ էթտիրմէք տիր : Մահիյէթ ի ինսա-
 նիյէսի հասէպիլլէ , զայէթ իւլ զայէ նազիք
 վէ հէսսաս օլտըղընտան , էլէմ ու իզթիրապ-
 տան թապ'էն չէքինիր իտի , վէ խաչանաճաղը
 կիւնիւն էվվէլքի ագչամընտա , միւմքին իսէ
 տիւչար օլաճաղը էլէմ ու իզթիրապլարտան
 թախլիս էտիլմէսի իչիւն տու'ա էյլէտի : Պու
 ճիւմլէ իլէ պերապեր , պիր տագիգա պիլէ
 ֆէտէրինին իրատէթինէ գարչը 'իսեան էթ-
 մէտի , անճագ "լաքին պէնիմ իրատէթիմ
 տէյիլ , անճագ սէնինքի օլսուն , " (շու . 22. 42)
 տէյիլ տու'ա էյլէտի : Քրիստոս էմնիյէթ ի
 քիւլլիյէ իլէ Ալլահա կիւվէնտի : Օ չօգ տէֆ'ա
 աճըղա վէ մուխաթարալարա տիւչար օլտու
 իսէ տէ , քէնտինին միւ'ճիզէ իճրասընա մախ-
 սուս գուվվէթինի հիչ պիր զէմանտա քէնտի

Ինթիյաճաթընը տէֆ' էթմէք իւզըէ գուլլան,
մատը : 0 եարըն իչիւն էնտիչէ էտէրէք տիւ
շիւնիւպ թաշընմատը , անճագ հաւա գուլլա
րընը պէսլէյէն վէ զանպագլարը կիյինտիրէն
Ալլահըն քէնտիսինէ մուգայեէտ օլաճաղընա
Իթիմատ , վէ 'այնի վագթտա քէնտիսինէ
մու'այեէն օլան իշի իճրա էյլէտի : Հայաթը
մէսէրրէթսիզ պիր հայաթ տէյիլ իտի , զի
րա օ քէնտինին էն պէօյիւք մէսէրրէթինի
Ալլահ իլէ միւլագաթընտա վէ Ալլահըն իրա
տէթինի իճրա էթմէքլիքտէ պուլուր իտի :

Քրիստոս՝ քէնտինին ատէմլէր իլէ օլան
'ալագա վէ միւնասէպէթլէրինտէ , պիւթիւն
'էօմրիւ մուհապպէթ զապթ ու րապթը ալ
թընտա իտիյինի կէօսթէրտի : 0 ճիւմլէ ա
տէմլէրի , հաթթա էն հագիր վէ 'Իթիպար
սըզ ատէմլէրի պիլէ սէվէր իտի , վէ անլէրէ
եարտըմ էթմէյէ տա"իմա հագըր իտի : Թէք
պիր խասթա քիմսէնին պիլէ շիֆա պուլմագ
իւզըէ , քէնտիսինէ միւրաճա'աթ էտիպ տէ
րէտո օլունմասընա տա"իր հիչ պիր խապէր
րիմիզ եօգ տըր : 0 'ալ էտ տէվամ "հէր թա
րաֆտան կէչէրէք էյիլիւք էտէր իտի , " (Սմալ .
10. 38) վէ պունըն իչիւն եօրղունլըգ վէրէն վէ
օսանճ կէթիրէն եօլճուլըգլար իճրա , վէ չօգ
տէֆ'ա քէնտիսինէ գարշը պէօյիւք ատէմլէրին

՝ատավէթինի թահրիք էտէր իտի, վէ հէր քէ-
սին քէնտիսինէ եանաչրպ գօնուշա պիլմէսինի
գօլայլաշտըրմագ իւզրէ, ՝ավամմը նասա մէն-
սուպիյէթ հալինի իսթիյար էյլէտի: Նէֆս-
ֆէտաքեարի վէ նէֆսֆէրամուշի (ուճուլթգան-
լըգ) մէսլէք ի հայաթը իտիյսէ տէ, հիշ պիր
զէմանտա զահիտլիք սէվտասը կէօսթէրմէտի:
0 տիւյիւն վէ զիյաֆէթլէրէ կիտէր իտի, վէ
մաթէմխանէյէ կիրմէյէ հազըր օլտըղը գա-
տար զիյաֆէթխանէյէ կիրմէյէ տախի հազըր
իտի: Ատէմին լիւզուլմըզ եէրտէ քէնտի ճէ-
սէտինէ ճէֆա վէրմէսինի, վէ հայաթըն զա-
րարսըղ զէվգ ու էյլէնճէլէրինտէն գաչմասը-
նը մուճիպ օլան ֆէնա միւնզէվիլիք ըուհընա
Քրիստոսըն միսալընտա պիր կէօնէ նիշանէ
պուլունմագ:

Քրիստոս կիւնահ.քեարը սէվիպ անըն իլէ
լութֆ ու շէֆգաթլէ մու՛ամէլէ էտէր իքէն,
կիւնահը թէվպիս էթմէքտէն տախի ասլա ֆա-
րիղ օլմատը: Զինատա թուլթուլմըշ օլան գա-
րըյը հիւքմ էթմէտի իսէ տէ, անա “կիթ, ար-
թըգ կիւնահ իշլէմէ,” (Յովհ. 8. 14) տէտի: Անըն
“կիւնահ.քեարլարըն տօսթու” (Մատ. 14. 19)
լագապընը գազանմասը ՝աճիպ իտի իսէ տէ, եի-
նէ տէ ատէմլէրին կիւնահտան գուրթուլմագա
չալըչմալարը լագըմ կէլէն էն պէօյիւք ֆէնա-

լըգ օլտըղընը վէ մուգատտէս էվսաֆըն թահ-
սիլի իչիւն ատէմէրին հէր կիւն խաչ թաշըմա-
լարը, վէ հէփ էմվալէրինտէն վաղ կէչերէք,
կէլիպ քէնտիսինէ թապի՝ օլմալարը մուգթաղի
իտիյինի թա՛լիմ էտէր իտի :

Քէնտի նէֆսինէ օլան միւնասէպիթինտէ
Քրիստոս թաւր ու հարէքէթիյլէ հիլմ ու
թէվաղու՝ կէօսթէրտի, եինէ տէ 0 ասլա կիւ-
նահ ի՛թիրաֆ էթմէտի, եախօտ քէնտիսի-
նին թէվպէ վէ մաղֆիրէթէ իհթիյաճ հիսս
էթտիյինի կէօսթէրմէտի : Մէսէլա, 0 Պօղոս
կիպի “Պէն նէ՛ պիչարէ ատէմ իմ,” (Բօմ. 7.
24) տէմէտի, եախօտ քէնտի քէնտինի կիւ-
նահքեարլարըն էն պէօյիլիլ թէսմիյէ էթմէ-
տի : Քրիստոսըն մալիք պուլունտըղը եալընըզ
գուրու գուրույա մա՛սումիյէթի տէյիլ, անճագ
քէրէմ ի մութլագը իտի քի, էն շէտիտ իղվալա-
րըն գուվվէթինէ գարշը գօտու : Պատ. Ուի. Տ.
Թօմսըն՝ Խրիսթիյան Մի՛ճիղէլէրի նամ էսէ-
րինտէ տէյօր քի, “Սանըրսըն քէնտի գուտ-
սիյէթինին նասըլ մութլագ սուրէթտէ քեա-
միլ իտիյինի կէօսթէրմէյէ մախսուս հալ ու
շարթլար մագամընտա թալէպ վէ արզու էթ-
տիյի պիր սօն աէլիլ մուգթաղի իտի իսէ, օ
տա հայաթընըն էն սօն իղվա վէ թէճրիպէ-
լէրի վէ էլէմ ու քէտէրլէրի իտի :

Քրիստոսըն էվսաֆընըն ախլադի կիւղէլ-
լիյինի լաէտրիլէր, եա'նի ի'թիգատսըզլար՝
պիլէ ու'մումէն թէսլիմ ու ի'թիրաֆ էտէր-
լէր: Պիր քիմսէնին Քրիստոսըն 'էօմրիւնիւն
հիքեայէսինի պիլա զարազ միւթալա'ա էտիպ
տէ, անըն 'աճիպ էյիլիք վէ 'իֆֆէթ ու իս-
թիգամէթինի ի'թիրաֆ էթմէմէսի գապիլ
տէյիլ տիր:

Պա'զըլար՝ Անըն հայաթընըն լէքէսիզ օլ-
տըղընը ինքեար պիլլէ, 'իւլէմա վէ ֆերի-
սիլէր՝ 'ալէյհինտէ իրատ էթմիշ օլտըղը վայ-
լարը զայր ի ճա'իզ զարազ ու 'իվազըն մի-
սալլէրի մագամընտա զիքը էտէրլէր: Լաքին
քին իշպու վայլար Բապպըմըզըն ասըլ ֆազլ
ու քէմալընտան'նէշ"էթ էթմիշլէր տիր: Ֆերի-
սիլէրի եալընըզ կիւնահքեար օլմալարընտան
նաշի թէվպիլս էթմէտի: Օ՝ Սամարիալը գարը
իլէ միւքեալէմէսինտէ, վէ սա'իր պիր չօգ-
սըրալարտա կիւնահքեարլարա փէք պէօյիւք
շէֆգաթ վէ մուհապպէթի պուլունտըղընը,
վէ անլէրէ տահա էյի պիր 'էօմր կէշիրմէք
խուսուսընտա եարտըմ էթմէք իւզըն, թէ-
նէզզիւլ էթմէյէ հազըր օլտըղընը կէօսթէր-
միշ տիր: Լաքին ֆերիսիլէր՝ 'ազիզլիք իտ-
տի'ասընտա պուլունմագտա, վէ ատէմլէրի
իլֆալ էթմէքտէ տիրլէր: Անլէր քէնտիլէրի

մութատոտէս պիր 'էօմրէ տախիլ օլմատըգտան
պաշգա սա"իրլէրի տախի կիրմէքտէն մէն' էտի-
յօրլար իտի: Անլէր՝ պիր սու մէնպա'ընը զէ-
հիրլէյէն պիր ատէմտէն, եախօտ Հերովդէսին
մա'սում չօճուգլարը դաթլ էթմէք սուրէթիյլէ
իճրա էթտիյլնտէն տահա պէօյիւք մաղար-
րաթ իճրասընտա պուլունմագտա իտիլէր:
Լազըմ իտի քի ատէմլէր անլէրին ասըլ ֆօյա
վէ պօյասընա վագըֆ օլսունլար: Էկէր ֆրիս-
տոս՝ ատէմլէրին ճանլարընըն խարապիյէթինէ
սէպէպ օլան իշպու միւրայի ույղունսըզլարա
գարշը տարըլըպ զազապլանմամըշ օլսա իտի,
պու շէյ անըն քէրէմինտէ պիր գուսուր պու-
լունտըղը կէօսթէրիի իտի:

Իմտի իշպու 'աճիպ Զաթըն թա'լիմաթըն-
տա միւնտէրիճ էսասի ֆիքր ու մէպտէլէր-
տէն պա'ղըսընը նաղարը ի'թիպարա ալա-
լըմ: Քրիստոս՝ Ալլահըն փէտէրլիյինի պիզէ
պէյան էյլէտի: Ալլահ վահիտ, պիլ ճիւմլէ
սըֆէթլէրինճէ նիհայէթսիզ պիր զաթ տըր,
վէ պինիհայէ օլտըղընտան, պիլ ճիւմլէ մախ-
լուգաթընըն հէր պիր ֆէրտինի կէօղէտիպ
գայըրմաղա գատիր տիր: Օ մուհապպէթ
օլտըղընտան, ինսանլար իւզէրինէ քէնտի
էվլատը նաղարըյլէ պագար: Պու պիր խու-
սուսըն, եանի Ալլահըն պիզիմ տիւշմէնի-

միզ, պիզի քէնտի նազարընա լայըգ սայմա-
յան վազիֆէսիզ պիր զաթ տէյիլ, անճադ
փէտէրիմիզ օլմասընըն գըյմէթի՝ ղայէթ իւլ
ղայէ 'ազիմ տիր: Քէզալիք Քրիստոս՝ փէրտի
ինսանըն գըյմէթինի թալիմ էյլէտի: Փուլթ-
փէրէսթ մէտէնիյէթլէրի ալթընտա, 'ատի
պիր ատէմին հայաթը փէք ճիւղի էհէմիյէ-
թի հա'իզ տիր, տէյիլ 'ատտ օլունուր իտի:
Եունանիսթան վէ Բօմանըն սէքէնէսինին պէօ-
յիւք էքսէրիյէթի՝ էսիրլէրտէն միւրէքքէպ
իտիլէր, վէ մուհարէպէտէ թուլթուլան էսիր-
լէր՝ էհալինին էյլէնճէսի իչիւն թէրթիպ օ-
լունմըշ գրլըճ օյունլարընտա եէքտիկէրլէրինի
թէլէֆ էթմէյէ մէճպուր օլուրլար իտի: Քրիս-
տոս՝ հաթթա քէօր տիլէնճինին, ճիւզամը-
նըն վէ մուհագգար Սամարիալըլար միլէթի-
նէ մէնսուպ պուլունան ղանիյէ դարընըն պիլէ
եարտըմ օլունմաղա վէ գուլթարըլմաղա շա-
յէսթէ իտիքլէրինի վէ հեր ատէմտէ պիւ-
թիւն տիւնեատան տահա զիյատէ գըյմէթի
հա'իզ էօլմէզ պիր ըուհ սաքին իտիյինի
թա'լիմ էթմիշ տիր: 0 ինսանլարըն եէքտի-
կէրլէրինին պիրառտէրլէրի օլտըզլարընը, վէ
Ֆարզ ու վազիֆէլէրի պիրիպիրլէրինէ հասէտ
էթմէք տէյիլ, անճադ եարտըմ էթմէք իտի-
յինի էօյրէթմիշ տիր: 0 դուտսիյէթին գու-

ըու գուրույա զահիրի պիր 'ամէլ օլմայըպ ,
 նէֆսանի մէյլէրէ տախի տօգուճուր պիր շէյ
 օլտըղընը , վէ պիղիմ Ալլահըն գուտտուս օլ-
 տըղը կիպի մուգատտէս օլմագտան տահա աղ
 պիր շէյ իլէ ի.թիֆա էթմէմէքլիյիմիղ կէրէք
 օլտըղընը , վէ քեամիլ էյիլիյին , Ալլահը հէր
 շէյտէն զիյատէ սէվմէքլիյիմիղ , վէ դօնշումըղը
 քէնտի նէֆսէրիմիղ կիպի սէվմէքլիյիմիղ
 էսասը իւղէրինէ միլ"էսսէս պուլունտըղընը
 էօյրէթմիշ տիր :

Քրիստոս քէնտի թա'լիմաթընը պիր ու-
 սուլմագամընտա տէյիլ , անճագ սատէ պիր
 թարղտա վէ քէնտիսինի տրիլէյէնլէրին հէր
 կիւնքի 'էօմրլէրինտէն ալընմա էօրնէքլէր իլէ
 վէրիւր իտի , էօյլէ պիր սուրէթտէ քի էն սատէ
 պիր քիմսէ պիլէ անըն սէօղլէրինի անլայա
 պիլիւր իտի : Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր պու
 թա'լիմլէրին հէփիսի պիրլիքտէ ինսանա վէ-
 րիլէ կէլէն , էն 'ալի ախլագի ուսուլը թէշ-
 քիլ էյլէմիշէր տիր : Կոմփիւկիոս , Սոկրատ
 վէ սա"իր ֆէյլէսօֆլարըն թա'լիմաթընտա
 'ալի էֆ.քեար պուլունուր , վէ անլէրտէն
 պա'զըսը Քրիստոսըն տիհանընտան չըգան-
 լարա պէնղէր փէնտ ու նասիհաթլար վէր-
 միշէր իսէ տէ , ֆէյլէսօֆլարըն պու թա'-
 լիմլէրի պիր ճիւրուֆ եըղընթըսը իչինտէ պու-

լունան պիր գաչ ալթսւն հապպէլէրի կիպի
իտիլէր :

Քրիստոսըն թա'լիմ էթտիյի ախլադ ու-
սուլը 'ալէմչիմուլ պիր միւնասէպէթի հա-
"իզ օլուպ, պիր 'ասրա վէ պիր գաւմա ույ-
ղուն օլտըղը կիպի, սա"իր 'ասրա վէ սա"իր
գաւմա տախի ույղուն վէ միւնասիպ տիր :
Անըն տիւնեատաքի հիւքմ ու նուֆուզը՝
սա"իր ախլադ ուսուլլարընըն հէփիսինին պիր-
լիքտէ հա"իզ օլմուշ իտիլէրի հիւքմ ու նու-
ֆուզտան տահա պէօյիւք օլմուշ տըր, վէ
հիչ պիր զէմանտա անըն նուֆուզ ու թէ"սի-
րի շիմտիքի գատար պէօյիւք օլմամըշ տըր :
Կոմփուկիոս վէ Սոկրատըն էթտիլէրի պիւ-
ճիւմէ շէյլէր՝ ինսանլարը փաքլէյիպ իսլահ
էթմէք խոսոսընտա փէք աղ նուֆուզը
հա"իզ տիրլէր, հալ պուքի էլեէվմ տիւնեա-
տա իճրա օլունան էֆ'ալը հասէնէ՝ տօղրու-
տան տօղրույա Քրիստոսըն զաթընըն վէ թա'-
լիմաթընըն թէ"սիր ու նուֆուզընտան նէշ"էթ
էթմիշլէր տիր :

Իշթէ պիզի կիւնահ.քեարլար մագամընտա
թագպիհ էտէն, պիզի նէֆսիմիզի ինքեար
էթմէյէ վէ խաչըմըզը գալտըրըպ արգասընճա
կիթմէյէ տա'վէթ էտէն, քէնտիսինէ խըտմէթ
էթմէքլիյիմիզի վէ սա"իրլէրի քէնտի նէֆսլէ-

ընմիզ կիպի սեվմէքլիյի պիզէ էմը պույուրան
իշպու Նազարէթլի զաթ իչիւն ատէմէր Պօղոս
սըն զէմանընտա էօլմէյէ հազըր իտիքլէրի կի-
պի, պու կիւնքի կիւնտէ տախի անըն իչիւն
էօլմէյէ հազըր տըրլար: Օ՝ նէ՛րէտէն կէչմիշ
վէ ատէմէր իւզէրինտէքի իշպու հիւքմ ու
նուֆուզընը նա՛սըլ գազանմըշ տըր:

Քեամիլ ատէմ վէ ախլազի էմսալսըզ
մու՛ալլիմ օլան ֆրիստոս՝ նէ՛րէտէն կէլտի:
'Ասընըն մահսուլի տէյիլ իտի: Էյլէ պիր
նէսլէ մէնսուպ իտի քի, անտէ Նէհուտիլէր
ըուհանիճէ էօլիւմէ եագըն վարմըշ կիպի կէօ-
րիւնիւյօրլար իտի: Օ զէմանլէրտէ Սամուէլլէր,
Եսայիլէր վէ Դանիէլլէր եօգ իտի քի, Յի-
սուս քէնտինին կէնճլիյի զէմանընտա անլէ-
րին պագլարընտա փէրվէրտէ օլա իտի:
Միլլէթին ըուհանի ըէ՛րիսլէրի՝ եա ի՛թիգատ-
սըզ Սատուգիլէր եա տա պէյիւք տիյա-
նէթփէրվէրլիք իտտի՛ասընտա պուլունտըզ-
լարը հալտէ, մահզա պատանալը գապրլար
օլան միւրա՞ի ֆէրիսիլէր իտիլէր: 'Էօմըիւ-
նիւն պէյիւք գըմընը կէչիրմիշ օլտըղը Նա-
զարէթտէ 'ազիլ վէ էյի պիր ատէմէ ըասթ
կէլմէտիքտէն պաշգա, Քէնտիսինին գատր ու
գըյմէթինի ալլայան պիր քիմսէ տախի պու-
լամատը: “Գարնտաշլարը պիլէ անա իման

էթմէզլէր իտի,” վէ ազղըն Նազարէթիւլէր
 անը տիւշիւպ փարէ փարչա օլմասը իչիւն
 իւզէրինտէ շէհրլէրինին եափըւմըշ օլտըղը
 ուշրումտան աշաղը աթմաղա չըգըշտըգւա-
 րընտա, անլէրին իշպու մու’ամէլէսինէ գարչը
 սայքի սէս չըգարան օլմատը: Էկէր՝ Օ տիւն-
 եա թարիխինտէ պա’զէն զուհուր էտէն
 պէօյիւք ատէմլէրտէն պիրի իտի, տէնիլէ-
 ճէք օլուր իսէ, սօրարըզ քի, Նա’սըլ օլտու-
 տա քէնտիսինտէն էվվէլ վէ սօնրա կէլմիշ
 օլան հէփ ‘ասըլարտա սա’իր պիր Քրիս-
 տոս զուհուր էթմէտի: Օ մահզա պիր Մով-
 սէս, պիր Դաւիթ օլմատը, անճագ սա’իր
 հէփ ատէմլէրտէն իւսթիւն վէ միւթէֆէրրիգ
 էն ‘ալի տէրէճէտէն պէշ շա’ օլտու: Հիւսն ի
 թէքէմիւլ գա’իտէսինի գապուլ էտէնլէր՝
 Քրիստոսը իզահ էտէմէզլէր: Թէքէմիւլ
 թա’լիմի գա’իտէսինճէ, թէրագգը փէք ու-
 ֆագ տէրէճէլէր իլէ վուգու’ պուլտըղընտան,
 ‘ատի պիր ատէմ իլէ Քրիստոս կիպի սուչսըզ
 պիր զաթ արասընտա թէրագգընըն պիր չօգ
 հալգալարընըն պուլունմասը լազըմ կէլիրիտի:
 Քրիստոս՝ քէնտինին ‘ագլ ու հիքմէթինի
 գատիմ մու’ալլիմլէրտէն արմըշ տըր տախի
 տէյէմէյիղ: Կոմփուկիոս, Սաքիամուհնի վէ
 սա’իրլէր՝ քէնտի թապի’լէրինէ, պիր չօգ

զէլալէթլէր իլէ գարըշըգ պիր թաղըմ ա'լա-
լանտըրըճը թա'լիմլէր վէրմիշլէր իտի : Լաքին
սայքի մուհազգագ տըր քի, անլէրին մու-
հարէրաթլարը խապէրի Նազարէթէ ասլա
կիրմէմիշ իտի : Վէ քէնտիսինէ օլ թա'լիմ-
լէրի փութփէրէսթանէ շէյլէր 'ատտ էթմէսի
թա'լիմի վէրիլէճէք օլան պիր Եէհուտի կէնճ
օլ 'ալիմլէրին թէվապի'ինտէն հիշ պիրիսինին
էթմէմիշ օլտըղը պիր շէյի նա'սըլ իճրա էտէ
պիլիր, եա'նի մէգքիւր թա'լիմլէր իւզէրինէ
անլէրտէն տահա մա'դուլ վէ մուգատտէս օլան
եէնի պիր ուսուլը իման պինասընը նա'սըլ
գուրա պիլիր իտի :

Վազա'ա Քրիստոս 'Սհտը 'Աթիգ քիթապ-
լարընա մալիք իտիյսէ տէ, հէվ Եէհուտի-
լէր տախի անա մալիք օլուպ, հէր սէպթ
կիւնիւ սինաղօղլարընաա օգունուր իքէն,
անլէրին սէօղլէրինի տիկլէրլէր իտի : Եալընըզ
Քրիստոս՝ Մուգատտէս Քիթապլարըն րու-
հանիճէ մա'նալարընը տէրք ու Ֆէհմ էտէր
իտի, վէ անլէրտէն էյլլէ հադիգաթ ճէվ-
հէրլէրի չըգարըր իտի քի, “Խալգ անընթա-
լիմինէ հայրան դալտըլար :” Կէրչի անըն
թա'լիմաթը 'Սհտը 'Աթիգտէ վէրիլմիշ օլան
իլհամը իլահինին տէվամը իսէ տէ, Օ օլ
իլհամը տահա իլէրի կէօթիւրիյօր : Անըն

Սլլահըն ըուհանի մէլէքիւթինէ տա՞իր օլան
 թա՛լիմինի 'Սհտը 'Սթիգին նէհուտի տէվ-
 լէթինէ տա՞իր օլան ֆիքրի իլէ թաթպիգ ու
 մուդայէսէ էյլէ: Քէզալլը անըն տիւշմէնլէ-
 րի 'աֆիլ վէ անկէր իչիւն տու'ա էթմէք խու-
 սուսընտաքի թա՛լիմինի լա՛նէթի հափի Մէզ-
 մուրլարըն ըուհու իլէ մուդայէսէ էյլէ: Միւս-
 թադպէլ սօնսըզ պիր հայաթա տա՞իր վա-
 զիհ պէյանաթընը, վէ օլ հայաթա վէրտիյի
 էհէմմիյէթի 'Սհտը 'Սթիգին մէզքիւր հա-
 յաթա տա՞իր օլան սայըտա ազ վէ մուղլադ
 իմա ու իշ'արլարը իլէ մուդայէսէ էյլէ: Քրիս-
 տոս՝ Մօվսէս իլէ փէյլամպէրլէրին տօնուզ-
 զիյասընը իլէրի կէօթիւրիւպ, ինճիլլէրին
 էյլէն զիյասընա եէթիշտիրմէքտէ տիր:

Պա՛ղըլար՝ Քրիստոս կիպի պիր զաթ տիւն-
 եատա եաշամամըշ տըր, ֆադաթ ասըլ
 Քրիստոս ինճիլտէ թասվիր օլունմըշ Քրիս-
 տոստան փէք ֆարգլը վէ անըն մատունըն-
 տա իտի տէյիւ իտտի'ա էտէրլէր: Պիզ
 խրիսթիանլարըն Քրիստոսըն վէֆաթընտան
 անճադ պիր դաշ սէնէ սօկրա, Քրիստոսըն
 հայաթ վէ թա՛լիմինէ տա՞իր ինճիլլէրտէ
 զիքըր օլունան էֆքեար ու ի՛թիգատա զա-
 հիպ իտիքլէրինի կէօսթէրտիք: Էկէր ինճիլ-
 լէր ույտուրմա պիր շէյ իսէ, անլէրին մու-

հարրիրէրի ֆրիստոսըն պու թէսավվուրընը
 նէ՞րէտէն ալմըչլար տըր : Անէր մէվհում (խա-
 յալի) պիր զաթը եաշայա կէլսիշ օլան հէր հան-
 կի պիր ատէմինքինտէն պու գատար չօգ տա-
 հա քեամիլ վէ կիւզէլ թասվիր էթմէյէնա՞-
 սըլ մուգթէտիր օլմուչլար տըր : Անէր իշպու
 խայալի զաթըն աղղընա պիլ ճիւմէ էտէպի-
 յաթըն էն տէրին վէ էն իլհամպաիշ թա՛լի-
 մինի գօմաղա նա՞սըլ մուգթէտիր օլմուչլար
 տըր : Էտէպիյաթտա պիր չօգ ույտուրմա վէ
 մէվհում շախսլար վար տըր : Իհթիմալ քի
 հագիգի պիր Բօմիւլըս վար իտիյսէ տէ ,
 անըն թարիխտէ զիքը օլունան թասվիրի՝ հիշ
 շիւպհէ եօդ քի Բօմանըն հագիգի միւ՞էսսի-
 սինէ հիշ պէնզէմէղ : Լաքին պու էօյլէ պիր
 թասվիր տիր քի , խայալ սահիպի օլան հէր
 հանկի պիր քիմսէ թարաֆընտան չէքիլէ
 պիլիր : Եունանիլէրին իլահէլէրի խայալի մախ-
 լուգլար իտիլէր , վէ օլզէքի վէ իսթի՛տատլը
 գավմըն էն մուգթէտիր մուհարրիրլէրի ան-
 լէրի պիզիմ իշիւն թասվիր վէ թա՛րիֆ էյլէ-
 միշլէր իսէ տէ , իշպու թասվիր վէ թա՛րիֆ-
 լէրտէ անլաշըլմասը միւշքիլ օլան հիշ պիր
 չէյ եօդ տըր :

Լաքին ՝աճէպա ճահիլ Եհհուտիլէր՝ եախօտ
 ագալի էտէպիյաթտա թէճըրիպէ վէ պէհրէ

սահիպի օլմայան քիմսէլէր՝ հազիգի պիր զաթը թա'րիֆ, վէ անըն հազիգի թա'լիմաթընը գայտ ու իշարէթ էթմէքտէ օլմասալար իտի, տիւնեայա պիւ ճիւմէ էտէպիյաթտա էն 'աճիպ օլան քիթապը վէրմիշ օլա պիլիր-լէ'ր մի իտի:

Ինճիլլէրտէ զիքր օլունան ֆրիստոսըն խայալի վէ մէվհում պիր զաթ իտիյի իտտի'ասընտա պուլունմագ, պու խայալի վէ ույտուրմա զաթ՝ ատէմլէրին մէյլ ու մուհապպէթլէրինի ճէլպ էթմէք վէ 'էօմրլէրինի փաքլէյիպ եիւքսէլթմէք խուսուսընտա, եաշայա կէլմիշ օլան էյի վէ 'ազիլ մու'ալլիմլէրին ճիւմէսինտէն տահա պէօյիւք հիւքմ ու նուֆուզ իճրա էթմիշ, վէ հալա իճրա էթմէքտէ պուլունմըշ տըր, տէմէք տիր: Պու կիպի պիր գավլ վէ ֆարզիյէյի գապուլ էթմէքլիք՝ էն պէօյիւք սատէտիլիք վէ սաֆտէրունլըգ տըր:

Քրիստոսը հազիգի պիր զաթ վէ անըն ինճիլլէրտէ միւնտէրիճ օլան հայաթընըն հիքեայէ վէ թա'րիֆինի տօղրու տէյիւ գապուլ էթտիքտէն սօլրա, անըն քէնտի շախսը հազգընտա տէրմիյան էթմիշ օլտըղը իտտի'ալարը նազարը ի'թիպարէ ալմագլըղըմըղ իճապ էտէր: Օ քէնտիսինի իպն Ուլահ թէսմիյէ էթմիշ տիր: Օ՝ “Արրահամ մէվհում օլ-

մաղտան ագտէմ՝ պէն մէվճուտ իմ, տէտիւ” (Յովհ. 8. 58) Օ Ալլահըն մազսէտի շուտըր քի, “ճիւմլէսի փէտէրէ ինթիրամ էթտիքլէրի միսիլլիւ, Օղլա տախի ինթիրամ էտէլէր,” (Յովհ. 5. 23) տէտիւ Օ քէնտիսինին կիւնահսըզ օլտըղընը իտտի’ա էտիպ, Նէհուտիլէրէ քէնտի իւզէրինտէ կիւնահ իսպաթ էթմէք խուսուսընտա մէյտան օգուտու: Օ քէնտինի Ալլահա եէկեանէ վասըթա ի թէգարրուպ մազամընտա ’արզ էտիյօր: “Պէն (Ալլահըն եէկեանէ միւպինի) վասըթա օլմատըգճա, փէտէրէ քիմսէ կէլէմէզ” (Յովհ. 14. 6) “փէտէրի տախի Օղուլտան, վէ Օղլըն անը իզհար էթմէսինի [մէրամ] էյլէտիյի քիմսէտէն զայրիսի թանըմազ” (Մատ. 11. 27) Օ քէնտիսինի զէմինին սօն հաքիմի մազամընտա կէօսթէրտի. “փէտէր հիչ պիր քիմսէյի հիւքմ էթմէզ, ամմապիւթիւն հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիշ տիր” (Յովհ. 5. 22) Պու վէ էմնալի իտտի’ալար խուսուսընտա անճագ իւչ ֆարզտա պուլունմազ միւմքին տիր: Քրիստոս եա պիլէ պիլէ ալտատըճը իտի, եա ալտանմըշ իտի, եախօտ անըն իտտի’ալարը մէր’ի վէ միւթէպէր իտիլէր:

Հէր հազգանիյէթփէրվէր քիմսէճէ պիրինճի ֆարզտա պուլունմազլըզ միւմքինսիզ տիր: Քրիստոս պիր ալտատըճը ’էօմրիւ կէ-

չիւմէտի: Օ՝ դավմըն քէնտիսինի մէլիք ի՛լան
էթմէք խոսուսընտաքի թէքլիֆինի ըհտտ
էյլէտի: Քրիստոս չօդ տէֆ՝ա շիֆա վերմիշ
օլտըղը քիմսէլէրէ քէնտիսինին էթմիշ օլտը
ղը շէյլերի պաշգալարա սէօյլէմէմէլէրինի
թէնպիհ էյլէտի: Օ կերէք քէնտի դավմընըն
հիւքիւմտարլարընըն կերէք Բօմալը մէ՛մուրլէ
րին հիւսնի թէվէճճիւհլէրինի գազանմաղա
չալըչըպ չապալամատը: Օ հիւսնի ըիզասըյլէ
մէզէլլէթ, ֆագըր ու զարուրէթլէ վէ թէ՛ատ
տիյէ տիւչար օլարագ ՚էօմը կէչիրտի: Օ
քէնտինին էօլտիւրիւլէճէյինի ագտէմճէ խա
պեր վերտի, վէ Յուդանըն քէնտիսինի էլէ
վերէճէյի վէ Նէհուտիլէրին քէնտիսինի էօ
լիւմէ թէսլիմ էտէճէքլէրի մէ՛մուլըյլէ, Ն
րուսաղէմէ կիթտի: Թաթլը պիր սույըն աճը
պիր մէնպա՛տան գայնամատը նէ՛ գատար
միւմքինսիզ իսէ, անըն փաք վէ մուգատտէս
թա՛լիմաթընըն տախի պիր ալտատըճըտան
զուհուր էթմիշ օլմասը օ դատար միւմքին
սիզ տիր: ՚Իւլէմա վէ ֆերիսիլէրին միւրայի
լիքլէրինի օ դատար զաղապ վէ շիտտէթլէ
օրթայա չըգարան, վէ անլէրին ֆէսատ վէ
խօտպինլիքլէրինի սէթը էտէն փերատէյի երը
թան Զաթըն քէնտիսինին միւրայի իտիյինէ,
վէ քիզպ ու հիյլէսինին մէյտանա չըգարըլ

մասը, յլէ, ըիւսվաի 'ալէմ' օլմագ մուխաթա-
րասընտա պուլունտըղընա վագըֆ իտիյինէ
ինան-նագլըզ՝ միւմքինսիզ տիր:

Քէզալիք Գրիստոս քէնտինէֆսինի ալտաթ-
մըշ պիր քիմսէ տախի օլամագ իտի: Գրիստոսըն
թա'լիմինն սա'իր ճիւմէ թա'լիմէրէ ֆա'իզ
կէտիյի պիր նօզթա անըն գալպի ինսանիյէ
վագըֆ օլմասը իտի: Օ ինսանլարըն ախլագ
ու էվսաֆլարընը օդուր, վէ անլէրին էն
կիզլի էֆքեարլարընը պիլիր իտի: Օ Պետրո-
սը, Նաթանայելի, Նիկողեմոսը, կէնճ ըէ'իս
վէ Պիղատոսը անլէր քէնտի քէնտիլէրինի
անլատըղլարընտան տահա էյի անլար իտի:
Օ խիւլեա կէօրէն զարիպ ֆիքրլի պիր ատէմ
օլմայըպ, հէփ թա'լիմաթը զայէթ 'ամելի վէ
քէնտինի տիկլէյէնլէրին հալ ու իհթիյաճլա-
ընա մուվաֆըզ իտի: Օ իշպու վագիհ ըու-
հանի պասիրէթէ մալիք պուլունտըղընտան,
անըն քէնտինին ասըլ մահիյէթ վէ մէ'մու-
րիյէթի խուսուսընտա պու գատար եանըրըշ
իտիյինէ ինանամայըզ: Պինա'էն 'ալէյհ եէ-
կեանէ քեամիլ ատէմին — սէօզլէրի պիզտէ
անըն իլահի հիւքիւմէթ վէ սելահիյէթլէ
սէյլէտիյինէ գանա'աթ հասըլ էտէն ատէ-
մին — քէնտի քէնտիսինի ալտաթմըշ օլմասը,
վէ քէնտիսինի հէր կիւն կէօրմիւշ օլան ճան

տօսթլարընըն անըն իշպու ալտանըշընա իշ-
թիրաք էթմիշ օլմալարը ֆարզը՝ պիր թէնա-
գուզ տըր, վէ անըն մազհար օլտըզը թաս-
վիպաթ վէ թէվֆիդաթը իլահիյէ էսէրլէրի՝
քէնտի նէֆսի հագգընտա նահագգ եէրտէ
պու կիպի 'ազիմ' իտտի'ալէրտէ պուլունան
քիմսէյէ, օ պու իտտի'ալէրի 'իֆֆէթ ու իս-
թիգամէթլէ էթմիշ օլսա պիլէ, կէօսթէրի-
լէմէզ իտի:

Պու սէպէպտէն պիզիմ ֆրիստոսըն քէն-
տիսինին իտտի'ա էթտիյի կիպի պիր զաթ
իտիյինի գապուլ էթմէմիզ վիւճուպ թահ-
թընտա տըր: Պունա ինանմագլըզ վէ անա
իպն Ուլլահ նազարըյլէ պագմագլըզ՝ անըն
եա պիր ալտատըճը եախօտ քէնտիսի ան-
ճագ պիր ատէմ իքէն, քէնտի քէնտիսինի
սէմատան կէօնտէրիլմիշ իլահի պիր էլի
զանն էտէճէք տէրէճէտէ ֆէնա սուրէթտէ
ալտանմըշ պիր զաթ իտիյինէ ինանմագ գա-
տար միւշքիլ վէ 'ազլա մուղայիր տէյիլ տիր-
էյլէ իսէ ֆրիստոս թապի'ի գուվլէթլէրին
իլլէմէսիյլէ թէ"վիլ օլունամայան ախլագի
պիր միւ'ճիզէ իտի: Անտէ ինսանա ֆա"իզ
վէ խարիզ իւլ 'ատէ պիր շէյ վար իտի:
Անըն ինճիլլէրտէքի թասվիրի սահիհ պիր
գայա տըր: Ջիրա ֆրիստոսըն հայաթը պիր

էմր ի վագը՝ ա մագամընտա ասլա պէօյլէ պագափէզիր օլամազ իտի, պիր ույտուրմա՜ ճը մագամընտա, ասլա պէօյլէ մուսթասարձա թա՛րիֆ օլունամազ իտի: Պիզ թովմաս կիպի «Բապպըմ՝ վէ Ալլահըմ» տէյիպ անա սէճտէ գըլտըղըմըզ շէման, պաթըլ ի՛թի-գատա մէյտան վէրմէյօրըզ, լաքին անճագ ինճիլ գույուտաթընըն՝ ագլա մուվաֆըզ վէ զարուրի օլտըղը շէյի իճրա էտիյօրըզ:

Լաքին ախլագի միւ՛ճիզէ իլէ պէրապէր պիր թէճէսսիւտ միւ՛ճիզէ ի վիւճուտիյէսի տախի վագը՝ օլտու: Քրիստոս տիւնեայա պիր միւ՛ճիզէ իլէ տախիլ օլտու:

Բապպըմըզըն մէ՛մուրիյէթ ի՛ ալէնիյէսի միւտտէթի զարֆընտա իճրա էթմիշ օլտըղը միւ՛ճիզէլէրտէն մա՛տա, Անըն զէմինի՛ էօմրիւնիւն իպթիտասընտա վէ ինթիհասընտա անըն իւզէրինտէ իճրա օլունան սա՛իր իքի միւ՛ճիզէ տախի վար իտի: Պունլարտան պիրիսի անըն տօղուշը միւ՛ճիզէսի, տիկէրի տէ էօլիւլէրտէն տիրիլմէսի միւ՛ճիզէսի իտի:

Քրիստոսըն թէճէսսիւտ էթմէսինին լիւզումընը կէօրիւպ անլայաճագ օլուր իսէք, անըն թէճէսսիւտինէ ինանմագլըզ տահա գօլայ օլուր: Էկէր կէօսթէրէ պիլիւր իսէք քի, իճրա վէ իթմամ օլունաճագ իշ՝ Ալլահըն

խուսուսի միւտախէլէսինի ճա՛րզ գրլաճագ տէրէճէտէ մուհիմմ իտի, վէ Ալլահըն գալ պինտէ թէճէսսիւտ իշինի միւնաօիպ սուրէթտէ իզահ էտէն պիր պա՛րս մէվճուտ իտի, օ թագտիրտէ պու գատար 'ազիմ վէ էմսալսըզ օլան պիր վազը՛այա պագմագտա թապ՛էն գուլլանտըղըմըզ սատէտիլիք՝ քէն տիլիյինտէն զա՛իլ օլուր, վէ պիզ անըն իս պաթը իշիւն կէթիրիլէն պիւրհան վէ տէլիլէրի խիւլուս իլէ թարթմաղա հազըր օլուրըզ:

Պիր նօգթա ի նազարտան, թէճէսսիւտ իշիւն պիր լիւզում եօգ իտի: Ինսանլար կիւնահտա իլէրի վարմաղա պրագըլա պիլիրէր իտի քի, կիթտիքճէ զիյատէ պօզուլ սունլար, վէ թէճափուզլարընըն աճը ճէզալէրինի կիթտիքճէ զիյատէ չէքսինլէր: Ալլահը միւտախէլէ վէ ինսանը թաիլիս էթմէյէ, եախօտ իւմիտ ի սէլամէթ իլէ անըն ուֆուզընը թէնվիր էթմէյէ մէճպուր գըլան հիշ պիր խարիճի գուվվէթ եօգ իտի: Լա՛իւն էկէր առէ՛ւլէր կիւնահտան գո՛ւրբըլէճէ իրիյէլէր, էկէր տիւնեա պիւսպիւթիւն Ալլահըն տիւլմէնինին, եա՛նի Իպլիսին հիւքմ ու նուֆուզընա թէսլիմ էտիլիշ օլարագ, ախլագի պիր չէօլ հալինտէ գալմայաճագ իտիյսէ, իլահի միւտախալէյէ լիւզում ու ինթիյաճ վար իտի:

Միւտախալէ պա'իսի՝ Ալլահըն էվսաֆըն-
տա մէվճուտ տըր: Ղայէթ իւլ ղայէ Գուտ-
տուս պիր Զաթ մագամընտա, Օ տինեա-
տան կիւնահ լէքէսինի գալտըրմագ իսթէյէ
ճէք իտի: Նիհայէթսիզ մուհապպէթի հա"իզ
պիր Զաթ սըֆէթիյլէ, 'ատալէթինէ մուվա-
ֆըզ օլարագ իճրա օլունա պիլիր իսէ, քէն-
տինին ինսան էվլատլարընը ախլագի էօլիւմ-
տէն գութարմագ իսթէյէճէք իտի: Պու-
կիպի պիր Ալլահըն ինսանլարը գութարմա-
ղա չալըչմասընա թէ'աճճիւպ օլունմամալը
տըր. ինսանըն ֆիտիյէ ի նէճաթլէ գութ-
թուլըչը իչիւն պիր շէյ էթմէմիշ օլսա իտի,
Ալլահըն քէրէմ վէ հիքմէթինէ ինանմագ
պիզճէ միւշքիլ օլուր իտի:

Պինա"էն 'ալէյհ Ալլահըն թէվասիւթ վէ
միւտախէլէսի՝ ինանըլմագ պիր շէյ տէյիլ
տիր: Ալլահ քէնտի մագսէտինի սա"իր պիր
եօլ իլէ պաշա չըգարամագ իտի, տէյէմէզ իսէք
տէ, թէճէսսիւտին անըն իշպու ղայէ ի մագսու-
տընա ղայէթլէ մուվաֆըզ իտիյինի կէօրէ պի-
լիրիզ: Կիւնահքեարլարըն իէլասքեարը՝ քէն-
տիսի կիւնահքեար օլամագ: Քրիստոս միւճի-
ղէ իլէ տօղմուշ օլտըղընտան, Ադամըն էվ-
լատ ու էնսալընտան հէր պիրինին թէվէր-
րիւս էթմիշ օլտըղը ֆէսատ թօխումընտան

վարէսթէ իտի : Ինսանլարըն էմնիյէթ ի թամ-
մէսինի գաղանմագ իչիւն, խէլապքեար քէն-
տիսի պիր ատէմ օլմալը տըր : Քրիստոս
տիւնեայա պիր սէրաֆիմ եախօտ պիր մէլէք
մագամընտա տէյիլ, անճագ պիր ատէմ սը-
ֆէթիյլէ կէլտի : Օ ինսանլըղա պիր պալիղ
սըֆէթիյլէ կիրմէտի, լաքին պիր չօճուգ
հալինատ տօղտըղընտան, վէ սա՛իր ատէմլէր
միսիլիւ չօճուգլըգ վէ կէնճլիք ահվալը իչին-
տէն կէչաիյինտէն, ինսանըն գալպինէ տահա
եագըն կէլիր : Ալլահ թարաֆընտան կէլէն
պիր մէլէք էլի՝ պիզէ պիր էօրնէք օլամագ
իտի : Լաքին Քրիստոս պիր ատէմ սըֆէ-
թիյլէ, հէր խուսուստա պիզիմ կիպի թէճ-
րիպէ օլունմըշ, աճլըգ վէ սուսըղլըղա, եօր-
ղունլըղա վէ էօլիւմէ վագըֆ պուլունմըշ,
ինսանլարըն մուխալէֆէթինէ վէ պուղղ ու
'ատավէթինէ օղրամըշ, վէ սէօզլէրինէ էն էյի
տօսթլարը թարաֆընտան պիլէ եակլըշ մա՛նա
վէրիլմիշ օլմաղլէ, պիզէ քեամիլ էօրնէք
օլուր : Անըն 'էօմրիւ պիզիմքինէ օ գատար չօգ
պէկզէր քի, պիզ անըն էսէրլէրինէ իգթիֆա
վէ իմթիսալ էտէ պիլիրիզ : Պիր ատէմ սըֆէ-
թիյլէ, Օ Ալլահըն հուզուրընտա պիզիմ իչիւն
վէքեալէթ էտէ պիլիր : Օ պաքիրէնին օղլու
իտի, վէ օ քէնտինին վիճուտ վէ ըուհը

ինսանիսինի քէնտիսի իլէ պէրապէր սէմայա
կէօթիւրտիւ :

Լաքին Քրիստոսըն ինսանտան զիյատէ
պիր շէյ օլմասը լազըմ տըր : Պիզ Ֆիտիյէ ի
նէճաթլէ գուրթուլա պիլմէք իչիւն , իրատէ
վէ էվսաֆը իլահիյէնին պիղէ պէյան օլուն
մասը լազըմ տըր : Քրիստոս էզէլտէն պէրու
փէտէրին գուճաղընտա պուլունմըշ օլտըղըն
տան , պու շէյլէրի պիղէ պէյան էտէ պիլիր :
Պիզ Ալլահըն մուհապպէթինի էն մուգնի՝ վէ
մուհարրիք շէքլ ու սուրէթտէ կէօրմէյէ
միւհթամ իզ , ինսան խայալը օլ մուհապպէ
թին , ատէմին կիւնահլարընըն 'աֆվ օլուն
մասը իչիւն լէքէսիզ իպն իւլ ինսանըն իխ
թիյարի ֆէտա ի նէֆս էթմէսի գատար միւ
'էսսիր օլան պիր արզու իպրազ էթմիշ օլմա
սընը թէխայելիւլ էտէմէզ : Ալլահ պիզ կիւ
նահքեարլարը օ գատար սէվտի քի , քէնտի
իպն ի վահիտինի վէրտի : Քրիստոս պիզ կիւ
նահքեարլարը պու գատար սէվտի քի , պի
զի գուրթարմագ իչիւն միւլլիմանէ վէ րէ
զիլանէ պիր էօլիւմէ բաղի օլտու : Իշթէ ին
սանը թէվպէ էթմէյէ վէ մուգապէլէթէն
Ալլահը սէվմէյէ սէվգ էթմէք իչիւն 'արզ ու
թագտիմ օլունա պիլէն էն գուվէթլի պա'իս :
Ինսան սուրէթինէ կիրմիշ Քէլամըն թէճէս

սիւտիւ, հայաթը վէ էօլիւմիւ՝ պիլմէյէ էն ղիյատէ միւհթամ օլտըղը շէյ հագղընտա, եա՞նի Ալլահըն քէնտիսինի քէնտի լիյագաթ՝ սըղըղընա ըաղմէն, սէվտիյի խուսուսընտա ինսանը իգնա՝ վէ իսքեաթ էթմիշ տիր։ Քրիստոսըն թէճէսսիւտիւ՝ ինսանա, կիւնահա գարչը օղրաշմագ էմրի միւշքիլինտէ, ճէսարէթ վէ իւմիտ վէրիր։ Ճիւմէյէ գատիր խէլասքեար քէնտիսին թարաֆընտա տըր. օ եալընըղ տէյիլ տիր, անճագ լութֆ ու ինայէթ անը թուլթմըշ տըր. կիւնահլարը իչիւն քէֆարէթ էտիլմիշ օլուպ, շիմտի տէ իղվա վէ թէճըրիպէյէ գարչը գօմագ, գալպճէ վէ սիրէթճէ մուգատտէս օլմագ իչիւն Քրիստոսըն եարտըմընա մագհար օլաճաղը վա՛տընա մալիք տիր։

Էօյլէ իսէ իշթէ ասըլ պիւրհան պու տըր. Քրիստոսըն հայաթ վէ թա՛լիմաթընտա կէօրտիւյիւմիւզ իւզրէ, պիզ անըն ինսանտան ղիյատէ պիր շէյ օլտըղընա իգնա՝ էտէն շէյէ — անըն իպն Ուլլահ օլտըղընա — տա՛հր օլան իտտի՛ասընա մալիք իզ, վէ օլ իտտի՛այը անըն սըհհէթ վէ մէր՛իյէթիւնի թէսլիմ ու ի՛թիրաֆ էթմէքտէն պաշգա պիր եօլ իլէ թէֆսիր ու իզահ էտէմէյիզ։ Ալլահըն ՛ազիմ մուհապպէթինէ

մալիք իզ, վէ պիթթապի՝ իշպու մուհապպէ-
 թին Ալլահը ինսան լէհինտէ թէվասսիւթ
 վէ միւտախէլէյէ սէվգէ տէճէյինի մէ՞մուլ
 էտէրիզ: Մէյտանտա ինսանըն պէօյիւք ըու-
 հանի իհթիյաճընը, վէ իշպու իհթիյաճըն
 ֆրիստոո թարաֆընտան հէր ճիհէթլէ օ գա-
 տար միւքէմմէլ սուրէթտէ տէֆ՝ ու թէսվիյէ
 էտիլմիշ օլտըղընը կէօրիւրիւզ քի, անը խէ-
 լաս իչիւն Գուվվէթ Ուլլահ վէ Հիքմէթ Ուլ-
 լահ 'ատտ էթմէքլիքտէն քէնտիմիզի ալա-
 մայըզ: վէ 'իլավէ էտէ պիլիւրիզ քի պիւ-
 ճիւմէ միլլէթլէրին թարիխինին իսպաթ էթ-
 տիյի իւզրէ, ինսան՝ տիյանէթփէրվէր պիր
 թապի՛աթա մալիք տիր, վէ թէճէսսիւտ ին-
 ճիլի օլ թապի՛աթըն իհթիյաճաթընը օ գա-
 տար քեամիլ սուրէթտէ տէֆ՝ ու թէսվիյէ
 էտէր քի, կէրչի պու ինճիլ՝ իւմմի քիմսէլէր
 թարաֆընտան վէ 'ալիմ՝ օլմասը իլէ պէրա-
 պէր վիւճուտճէ պիր նէվ՝ զա՛աֆտան միւզթա-
 րիպ պուրունան, վէ պէլաղէթլի պիր խաթիպ
 օլմայան Պօղոս թարաֆընտան վա՛զ էտիլմիշ
 խէ տէ, քիլիսէտէ հէր նէվ՝ մուխալէֆէթ
 վէ իսթիհզայա ըաղմէն, նէչվ ու նէմա պուլ-
 մուշ տըր, թա քի իւչ 'ասր կէչմէզտէն էվվէր
 միւթէմէտտին 'ալէմին պիր չօդ դըսմը անըն
 հիւքմ ու նուֆուզը ալթընա կիրմիշ տիր:

Պինա՞նն 'ալէյհ պիղ իպն Ուլլահըն թէ՛
 ճէսսիւտիւնիւն հաղիգաթընը գապուլ էտէ՛
 րիղ: Քրիստոս միւ՛ճիղէ իլէ տողմուշ տըր: 0
 զանն էտիլտիյի կիպի Յովսէփին օղլու
 տէյիլ իտի, անճադ Մարիամ անը "Բուհ իւլ
 Գուտստան համիլէ պուլունարադ" (Մատ. 1.
 18) տօղուրտու, վէ "Միւթա՛յլըն գուտրէթի"
 (Ղու. 1. 35) Մարիամա — օլ 'իֆֆէթլի վէ
 'իսմէթլի պաքիրէյէ կէօլկէ օլտու: Յիսուս՝
 կիւնահսըղ — եալընըղ հէփ եէնի տօղան չօ՛
 ճուղլարըն օլաճաղը կիպի ֆի՛իլճէ կիւնահսըղ
 տէյիլ, անճադ կիւնահա պիր կէօնէ մէյիլ օլ՛
 մադսըղըն տօղմուշ իտի: Թապի՛ի պիր էմր ի
 վազը՛ա մագամընտա, էմր ի թէճէսսիւտ՝ թա՛
 պի՛աթըն ճէրէյանը միւ՛թատընտան պիր ին՛
 հիրաֆ իտի իսէ տէ, պիղ անըն թապի՛աթա
 մուլսալիֆ իտիյի իտտի՛ասընտա պուլունամաղ
 րղ: Պու մէս՞էլէյէ 'ալազատար եէկեանէ 'իլմ՝
 օլան մէպհէս ի հայաթ՝ պիղէ քէնտի քէնտի՛
 լիյինտէն հասըլ օլմանըն պիր միսալընը կէօս՛
 թէրէմէզ, վէ հաղգըյէ իսթինթաճ էտէրքի,
 թապի՛աթըն ճէրէյանը՝ ատիսինտէ պէօյէ պիր
 միսալ մէվճուտ տէյիլ տիր: Լաքին Ալլահըն
 գուտրէթ ի խալիզիյէսինէ ինանանլար՝ Քրիստոսըն
 միւ՛ճիղէքեարանէ տօղուշընըն իմքեանը՛
 նը թէսլիմ ու ի՛թիրաֆ էյլէմէլի տիրէր, վէ

պիղ իշպու միւ՛ծիղէքեարանէ գուտրէթին
 իճրա մէվզը՛ինէ դօնմասընա սէպէպ ի քեաֆի
 վէ մէզքիւր գուտրէթին իճրա մէվզը՛ինէ
 դօնմուշ իտիյինէ տէլիլ ի քեաֆի տախի
 կէօսթէրմէյէ մուզթէտիր օլունճա, իշպու
 իմքեան իհթիմալ օլուր: Պիղ պունլարըն իքիսի-
 նի տախի կէօսթէրտիք, վէ իշպու սէպէպ վէ
 տէլիլին գուվվէթինէ իսթինատէն, թէճէս-
 սիւտ միւ՛ծիղէսինի թարիխ ի ինսանիտէ պիր
 էմր ի սահիհ մագամընտա գապուլ էյլէտիք:

Քէզալիք էկէր Քրիստոս իպն Ուլահ իսէ,
 անըն 'աճիպ 'ամէլլէր, եա'նի միւ՛ծիղէլէր իճրա
 էտէճէյինի մէ"մուլ էթմէլիյիզ: Եէնի վէ տա-
 հա 'ալի սընըֆա մէնսուպ օլան պիր զաթ'
 տիւնեայա տախիլ օլունճա, պիղ եէնի նէ-
 թիճէլէրին հուսուլինէ մունթազըր օլուրըզ:
 ինսան կէրէք թէքէմիւլ գա'իտէսինին պիր
 մահսուլը մագամընտա, կէրէքսէ տօղրուտան
 տօղրույա եարատըլմա 'ամէլի իլէ տիւնեայա
 կէլիշ օլսուն, պիղ պիլիրիզ քի, օ տիւն-
 եատա քիւրէ ի արզըն թարիխինին փէք կէճ
 պիր զէմանընտա զուհուր էյլէմիշ տիր: Պիր
 վազթ վար իտի քի, օ զէման քիւրէ ի ար-
 զըն եէկեանէ սէքէնէսի զայր ի նաթըգ հայ-
 վանլար իտիլէր: Լաքին պիր զէման կէլտի
 քի անտէ տահա 'ալի ըիւթպէտէն պիր մախ-

լուգ օլան ինսան զուհուր էյլէտի : 0 քէն-
տիսի իշխն ալէթլէր եափտը , մէսքէնլէր ին-
չա էյլէտի , աթէչ եազարագ ըսընտը , վէ
Ֆիքր ու թէսավուրլարընը իզահ իշխն լի-
սան իճատ էյլէտի :

Պի'այնիհի ինսանտան տահա պէօյիւք օլան
զաթ , Ալլահըն թէճէսսիւտ էթմիչ Օղլու տիւն-
եայա կէլինճէ , անտէն սա"իր ատէմլէրին տա"ի-
րէ ի իզթիտարլարը խարիճինտէ օլան իշլէր իճ-
րասընը մէ"մուլ էթմէքլիյիմիզ ճա"իզ տիր :
Էկէր Ալլահ քէնտի Օղլունը տիւնեայա կէօն-
տէրիր իսէ , Անա ի'թիմատնամէ վէրիր : Անըն
զ ուտտուս էվսաֆը վէ բուհանի թա'լիմաթընըն
հիքմէթի' էհէմմիյէթ ճիհէթիյլէ պիրինճի
տիրլէր : 0 թապի'ի 'ամէլտէ 'աճա"իպաթ վէ
միւ'ճիզաթ իճրա էթսին էթմէսին , անըն հէր
հալտէ իշպու էվսաֆ ու հիքմէթէ մալիք օլմասը
մուգթազի տիր : Էկէր օ պու շէյլէրէ մալիք
պուլունմասա իտի , միւ'ճիզլէրինին չօգլըղը
պիզի անըն Ալլահտան զուհուր էթմիչ իտի-
յինէ ասլա իզնա' էտէմէզ իտի : Լաքին շու վար
քի ֆրիստոս ճահիլ վէ կիւնահքեար օլան քիմ-
սէլէրէ կէլտի : Քրիստոսըն թա'լիմաթը ան-
լէրին Ֆիքր ու թէսավուրլարընըն ֆէվզինտէ
օլտըզլարը շէօյլէ տուրսուն , չօգ տէֆ'ա
անլէրէ թապան թապանա զըտտ իտիքլէրին :

տէն, անլէրին Անըն հիքմէթ վէ դուտրէթինի
թագտիր ու ի'թիրաֆ էթմէմէլէրի գապիւ
իտի: Պունտան պաշգա, մուգատտէս պիր
էվսաֆ՝ մագհարը թագտիր օլմագ իչին
վագթա միւհթաճ տըր:

Էքսէր քիմսէլէր՝ Բրիստոսը, անըն էվսա-
ֆընըն թամմ գուվլէթինի հիսս էտէճէք տէ-
րէճէտէ սըգը սուրէթտէ պիլէմէղլէր իտի:
Բրիստոս իլէ թէք պիր միւլագաթ՝ հագի-
գաթըն Անգրէաս վէ Նաթանայէլ կիպի խա-
լիս թալիպլէրինի միւթէ"էսսիր գըլըպ ճէլպ
էթմէյէ քեաֆի իտիյսէ տէ, Բրիստոսըն
մու'ասըրլարընտան էքսէրիսի սու"ի զանն վէ
պաթըլ ի'թիգատլարընտան նաչի, Անըն իլա-
հի կիւղէլլէրինի կէօրէմէտիլէր: Լաքին պու-
կիպի քիմսէլէրին տախի նազարը տիգգաթլա-
րը ճիամանի միւ'ճիղէլէր իլէ ճէլպ օլունա
պիլիր իտի: Իչպու միւ'ճիղէլէր՝ անլէրին օլ
միւ'ճիղէլէրի իչլէյէն զաթը տահա տիգգաթլէ
թէֆթիչ ու մու'այէնէ էթմէլէրինէ պա'իս
օլա պիլիր իտի, վէ օ զէման անլէր Բրիս-
տոսըն իլահի մէ"մուրիյէթինին տահա 'ալի
րուհանի էսէր վէ տէլիլէրինի թագտիր էտէ
պիլիրլէր իտի:

Էկէր պիղ Բրիստոսը խարիզ իւլ 'ատէ
պիր զաթ մագամընտա գապուլ էտէր իսէք,

վէ միւնասիպ օլմալարը իլէ պէրապէր, զայր ի քեաֆի տիրլէր, Քրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էտէճէյինի թէքրար պէ թէքրար խապէր վէրտի: Օ քէնտի շակիրտլէրինէ էօլէճէյինի, վէ իւչ կիւնտէն սօկրա, թէքրար գըյամ էտէճէյինի տէֆ'աթլէ սէօյլէտի: Էկէր էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէմիշ իսէ, օ թագտիրտէ անըն վա'տը եէրինէ կէլմէմիշ հալտէ գալըյօր: Պինա"էն 'ալէյհ անըն տիկէր վա'տլարընըն իճրա օլունաճագլարընա նա'սըլ էմին օլա պիլիբիզ: Էկէր օ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէմիշ իսէ, տէմէք քի տիւշմէնլէրի անըն իւզէրինէ զալէպէ չալմըշլար տըր. քէնտինին 'ալի հայաթընըն իշի մաղլուպիյէթտէ գարար գըլմըշ, վէ ֆէտէր Ալլահ Քրիստոսը նէվ' ի պէշէրին «վասըթասըյլէ Ալլահա թէգարրիւպ էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ գաստիր» ('իպը. 7. 23) խէլասքեարը սըֆէթիյլէ քասպուլ էթտիյինէ պիզի իգ'նա' վէ իլզամ էտէր նէվ' տէն, հիշ պիր միւհըր անա վազ' էթմէմիշ տիր: Տինիմիզ Քրիստոսըն գըյամը միւ'ճիզէսինին կէրչէք եախօտ եալան օլմասընա կէօրէ, գա" իմ եախօտ սագիթ օլուր:

Պու՝ միւ'ճիզէլէրին էն պէօյիւյիւ իտի: Ղազարոս՝ 'էօմրիւնէ անճագ պիր գաչ սէնէ զամմ օլունտըգտան սօկրա, եինէ էօլմէք իւզ-

ընէ գըյամ էյլէտի: Գրիստոս իսէ ոյգույա վարանլարըն թուրֆանտասը օլարագ, վէ էօլիւմ իւղէրինէ իւ էլ էպէտ զալիպ կէլերէ.ք էօլիւլէրտէն գըյամ էյլէտի: “Թապի’ի ճէսէտին,” “Բուհանի ճէսէտէ” թէպէտտիւլիւ, իսթէր գըյամը զէմանընտա, իսթէր սէմայա ’ուրուճը զէմանընտա վուգուլ’ պուլմուշ օլսուն, բուհանի ճէսէտ իլէ իտի.քի Գրիստոս սէմայա կիրտի, վէ էկէր պունու սահիհ տէյիւ գապուլ տէր իսէ.ք, պիզ Գրիստոսա պիլծիւմէ կերչէ.քտէն ինանանլարըն ճէսէտլէրինին ’այնի վէճիլէ գըյամ էտէճէքլէրինի պիլիբիզ: ’Աճէպա էօլիւլէրտէն տիրիլմէ.ք միւճիզէսինէ ինանմագլըզ ’սոգլա մուվաֆըճ մը տըր:

Միւլ’թէրիզլէր՝ էօլիւլէրտէն տիրիլմէ հիքեայէսինին արթըզ մահիրանէ սուրէթտէ իւճատ օլունմըշ պիր հիլէ վէ տօլանտըրըճըլըզ իտիյի իտտի’ասընտա պուլունմայօրլար: Ինճիլլէրին սուրէթ ի իֆատէսի կէօսլթէրի.քի ինճիլ մուհարրիլէրի եազտըզլարը շէյլէրէ ինանըրլար իտի: Պու թագտիրտէ եա Գրիստոս գըյամ էթմիշ տիր, եա տա անըն գըյամ էթմիշ իտիյի ֆիքը ու ի’թիգատը՝ զիհնճէ պիր վէհմ ու գուրունտու իւղէրինէ միւճէսա տիր, իտտի’ա օլունույօր.քի Գրիստոսըն թապիլէրի՝ ֆէվզ էլ ’ատէ թէ’ասսիւպլէրի

էանասընտա, անը կէօրտիւլէր տէյիւ դուրուն-
տու էյլէմիշէր տիր: Լաքին պիր տէֆ'ա գը-
յաւըն հալ ու վազը'ալէրինի կէօղ էօնիւնէ
կէթիրէլիմ: Անլէր կէրէք միւնֆէրիտէն կէ-
րէք միւնթէմի'էն անը թէքրար պէ թէքրար
կէօրտիւլէրինի զանն էթմիշէր տիր: Անլէր
եալընըղ անը կէօրտիւլէրինի տէյիւ, հաթ-
թա անըն իլէ սէօյլէշտիքլէրինի տախի զանն
էյլէմիշէր տիր: Վէ անլէր հալ ը ինթիզար
ու վէճտտէ օլմայըս, պիւս պիւթիւն եէ"ս
ու ֆիւթուր կէթիրմիշէր իտի: Անլէր քէնտի-
լէրին հէփ իւմիտլէրի պօշա չըզմըշ, վէ տիւշ-
մէնլէրի անա զալիպ օլմուշար տըր, զանն ու
զէհապըյլէ էֆէնտիլէրինի պրազըպ գաչմըշ-
լար իտի: Վէ անըն մէղարը փէք եազըն օլտը-
ղընտան, անլէր թապի'աթըյլէ, ֆրիստոսըն
ճէսէտի հալա մէզարտա մը տէյիւ մի տիր, տէ-
յիւ կէօրմէյէ կիտէրէք, գըյամ հիքեայէսինին
սահիհ օլուպ օլմատըղընը թահգիգ էթմէյէ
չալըշաճագլար իտի: Էկէր ճէսէտ՝ Քրիստո-
սըն տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէ պուլունմըշ
օլսա իտի, անըն գըյամը հիքեայէսինի ճէրհ
էթմէք իւղրէ, անը մէյտանա չըզարըրլար
իտի: Պիղ Քրիստոսըն անճագ պայըրմըշ վէ
սօնրա այըլարագ կիղլի պիր եէրտէ սագլան-
մըշ իտիյի իտտի'ասընա տա ինանամայըղ: Պու

կիպի կիզէնմէ միւշքիւ պիր իշ օլուր իտի, վէ միւմքին իսէ անճագ իքի եօլտա իզահ էտիլէ պիլիր: Եա ֆրիստոս 'ալէնէն կէօրիւնմէյէ գօրգույօր իտի, եա տա օ գըյամը մասալընա տիւնեայը ույանտըրմագ իչիւն գաստէն սա"իրլէր իլէ իթթիֆագ էթմիշ իտի: Պու իշահալարտան հիշ պիրիսի Բապպըմըզըն ինճիլլէրտէ վասֆ ու թա'րիֆ օլունան ախլագ ու էվսաֆընա մուվաֆըզ տիյիլ տիր: Նէ տէ պու կիպի հիլէ վէ թէզվիրին մազհարը մուվաֆֆագըյէթ օլաճաղընա ինանմագլըզ 'ագլա մուվաֆըզ տըր: Էկէր օ պու վէճհլէ եաշամագտա օլսա իտի, քէնտիսինի թանըյան պիկլէրճէ քիմնէլէրին պա'զըսը անը կէօրիւպ թանըրլար, վէ օ զէման հիլէ վէ եալանճըլըզը մէյտանա չըդար իտի: Պիր տէֆ'ա իլք շակիրտլէրին քէնտի տինլէրի ուղուրընա նէլէր չէքտիքլէրինի կէօղ էօնիւնէ կէթիրինիզ: Անլէր մահպուսիյէթի, էլէմ ու իշքէնճէյի վէ էօլիւմիւ նէ գատար հազըր կէօնիւլ իլէ գապուլ էթտիլէր. պու չէյլէր իսէ անլէրին իւզէրինէ եալընըզ Բրիստոսըն գըյամը հագիգաթընա ինանմալարընտան նաշի կէլմէքտէ իտի: Պունտան պաշգա պիզ Պօղոսըն չէհատէթինէ մալիք իզ: Պօղոս պիր շահիտ ի 'այն տէյիլ իտիյսէ տէ, եինէ տէ Պետրոսըն միւսաֆիրի

օլտու, վէ Յակոբոս իլէ կէօրիւշիւպ դօնուշ-
տու, վէ թէ՛ատտի էտիճի իքէն պիլէ խրիւ-
թիյանլարըն գըյամ էթմիշ պիր խէլսաքեա-
րանէ գատար քեամիլ սուրէթտէ ինանմագ-
տա իտիքլէրինի կէօրմիւշ օլմալը տըր, եա
եօգսա տին ի Մէսիհիյէ ճէլպ օլունմազ իտի:

Գըյամընտան սօնրա, Բապպըմըզըն պիր
գաչ տէֆ՛ա կէօրիւնմէսի քէյֆիյէթի, վէ
մուխթէլիֆ հիօապլարըն թէ՛լիֆ ի պէյնլէրի
իշի շարիհ վէ միւֆէսսիրէ ա՛խտ օլտըղըն-
տան, պիզ պունտան սլահսա կիրիշմէյէճէ-
յիզ: Պիզէ ա՛խտ օլան խուսուս՝ ֆրիստոսըն
էօլիւլէրտէն տիրիլմէսի տիր: Իշպու միւ՛ճի-
զէյի սահիհ տէյիւ գապուլ էյլէտիյիմիզ հալ-
տէ, տիկէր ինճիլ միւ՛ճիզէլէրինի գապուլ
էթմէք խուսուսընտա պիր կէօնէ միւշքիլաթա
օղրամազըզ: Էկէր ինճիլ հիքեայէսինտէ մու-
հարրէր օլան ֆէվզ էթ թապի՛ա գուվլէթին
էն աճիպ իզհար ու պէյանը՝ պիր վագը՛ա ի
թարիխիյէ իսէ, օ թագտիրտէ փէք օ գա-
տար կէօզէ չարփմայան սա՛խր պիլ ճիւմէ
միւ՛ճիզէլէրէ ինանմագ գօլայ պիր շէյ տիր:

Պիզ պիզ զաթ ֆրիստոսըն քէնտի ա՛մէլլէ-
րինին ճիւմէսինտէն տահա աճիպ օլտըղընը
կէօսթէրտիք: Անըն ախլագ ու էվսաֆճա
տիլպէր վէ քեամիլ օլտըղընը, տուտագլարըն-

տան ինսանլարըն սա՞իր հէր հանկի մէնպա՛ւ
 տան իշիթտիքլէրինտէն տահա 'ամէլի, ախ-
 լադի թա՛լիմլէր կէվհէրլէրի սաչըլան պիր
 մու՛ալլիմ օլտըղընը, շախսի թէ՛ սիրինի ինսա-
 նըն քէնտիսինի փաք վէ խայրխահանէ պիր
 հայաթա եիւքսէլտէն գուվլէթ մագամընտա
 հիսս էթտիյի, վէ նուֆուզ ու թէ՛ սիրի հիչ
 պիր զէմանտա շիմտիքինտէն գուվլէթլի օլ-
 մամըչ օլան զաթ իտիյինի, պիր շէրիր մա-
 գամընտա խաչա չըգարըլի՛րչ օլմասընաւ րաղ-
 մէն, ինսանլարըն գալպլէրինի զայէթլէ ճէլպ
 էյլէմիչ օլտըղընը, վէ պու կիպի պիր զաթըն
 եաչատըղը 'տսըն մահսուլը օլմատըղընը, վէ
 զահիրտէ կէօրիւնտիւյիւ կիպի, պիր քէյլիւ
 եէհուտիտէն զիյատէ պիր շէյ օլտըղընը կէօր-
 տիւք: Պա՛տէհու իսպաթ էթմէյէ չալըչտըգ-
 քի, էկէր Քրիստոս՝ ինսանտան զիյատէ պիր
 շէյ իտիյսէ, գուտրէթ ի ինսանիյէնին ֆէվգին-
 տէ 'ամէլլէր իճրա էթմիչ օլտըղընա ինանմագ-
 մա՛գուլ տըր: Միւ՛ճիզէլէրին թապի՛աթա մու-
 խալիֆ 'ամէլլէր օլմայըպ, անճագ թա-
 պի՛աթըն գուվլէթլէրինի գուլլանմաղա գատիր
 օլան Զաթըն հուսուլէ կէթիրտիյի էսէրլէր օլ-
 տըղլարը պէտիհի տիր: Նասըլ քի ինսան՝
 իլք տէֆ՛ա տիւնեայա կէլտիյինտէ, իչպու
 գուվլէթլէրի՝ զայր ի նաթըգ հայվանլարճա

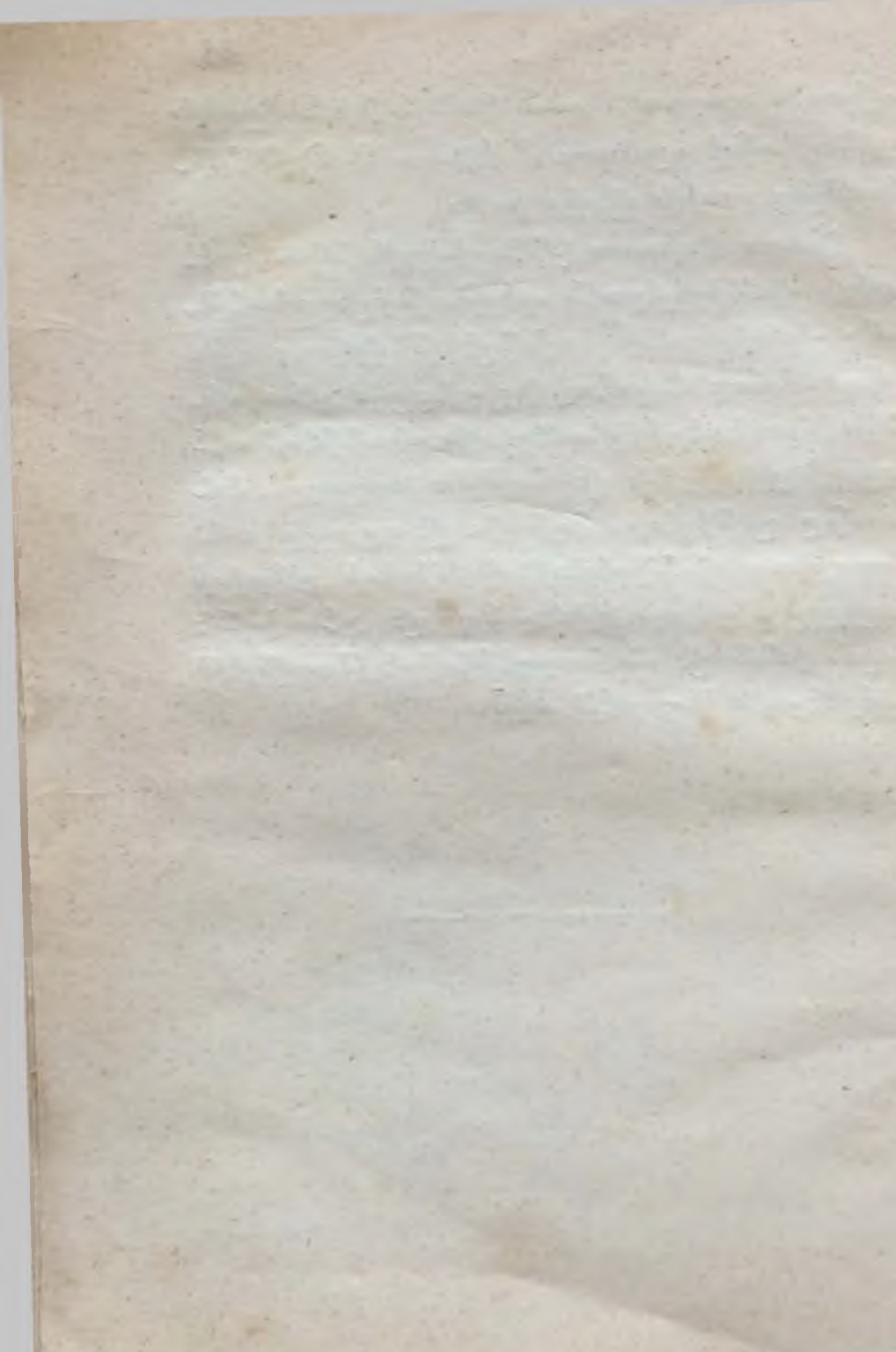
միւմքինսիղ օլան նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիր-
մէյէ գուլլանմըշ տըր, էօյլէ տէ ինսանտան
զիյատէ պիր շէյ օլան Յիսուս Քրիստոս՝
տիւնեայա տախիլ օլտըղընտա, պու գուվ-
վէթլէրի ինսանլարճա միւմքինսիղ օլան նէ-
թիճէլէր հուսուլէ կէթիրմէյէ գուլլանմըշ տըր:

Քրիստոս Մէսիհ սըֆէթիյլէ միւ՛ճիղէլէր
իճրա էյլէտի: Անըն միւ՛ճիղէլէր իճրա էտէ-
ճէյի էվվէլտէն խապէր վէրիլմիշ օլուպ, քէն-
տիսինին մէ՛ մուրիյէթ ի մէսիհիյէսինին պիր
տէլիլի իտիլէր: Ղաքին միւ՛ճիղէլէր իպն Ուլ-
լահա եագըշըր շէյլէր, վէ իզհար ու պէյան
օլունմասը իչիւն կիւղէլ պիր վասըթա իտի-
լէր: Իշպու միւ՛ճիղէլէր վասըթասըյլէ անըն
գուվվէթ ու գուտրէթի պէյան օլունտըղը
կիպի, րահմ ու շէֆգաթը, մուհապպէթ վէ
մէվէտտէթի վէ ՝աֆվ ու ղուֆրանը տախի
իզհար ու պէյան օլունմըշլար տըր: Միւ՛ճի-
ղէլէր՝ խալզը քէնտիսինին սէօղլէրինի տիլլէ-
մէյէ ճէլպ էթմիշլէր, վէ անըն էն միւ՛էսսիր
նութգլարընտան պիր դաչընըն իրատընա վէ-
սիլէ օլմուշլար տըր: Շիֆա միւ՛ճիղէլէ-
րի՝ ըուհանիճէ շիֆա պուլմանըն պիր թէմ-
սիլի իտիլէր, վէ իքիսի չօգ տէֆ՝ա պիրի-
պիրլէրինէ մէրպուլ իտիլէր, զիրա խասթա-
նըն իմանը՝ սըհհէթ ի պէտէնիյէ թէ՛ մին էթ-

տիրքտէն պաշգա, անա “սէնին կիւնահլարըն
սանա ‘աֆիլ օլունտու,” (Մատ. 9. 2) թէ՛ մի-
նաթընը տախի վերիւր իտի:

Յիսուս Գրիստոս էֆէնտիմիդին իճրա էյլէ-
տիյի միւ՛ճիզէլէրտէն պէրթաֆսիլ պահս էթ-
մէք շիմտիքի մագսէտիմիզէ թէվաֆուզ էթ-
մէզ, անճագ մագսէտիմիզ պիզղաթ քէնտիսի-
նին իճրա էյլէտիյի ‘ամէլլէրին քեաֆֆէսինտէն
պէօիւք իտիյինի վէ հաթթա տօղուչը, էվ-
սաֆը զաթիյէսի, էօլիւմիւ վէ գըյամը խու-
սուսընտա միւ՛ճիզէլէրին միւ՛ճիզէսի քէնտիսի
օլտըղընը պէյան էթմէք եօլըյլէ քէնտիսինէ
օլան իման վէ մուհապպէթիմիզէ թագվիյէթ
վէրմէքտէն ‘իպարէթ տիր:

1891 - 1892

1892 - 1893

1893 - 1894

100 րար

Հիւսիս Հիւսիս

1936 Դեպքում չունի

Դիւրի միջոցով աւելցնել

İBB Atatürk Kütüphanesi

★ 1 4 0 5 6 0 ★

